

الگوی ویژگی‌های رفتاری و هیجانات ذاتی گردشگران ماجراجوی ورزش‌های هوایی بر مبنای بروز رفتارهای خود-حفاظتی واقعی

حمیدرضا قزلسفلو^{۱*}، تقی عاشوری^۲

۱- استادیار مدیریت ورزشی دانشگاه گنبد کاووس ۲- دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه مازندران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۰/۱۴ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۱/۲۳

Modeling Behavioral Characteristics and Intrinsic Emotions of of Air-based Sports's Adventurers tourisms Based on Real Self-Protective Behaviors

Hamidreza Ghezselfloo^{1*}, Taghi Ashuri²

1- Assistant Professor of Gonbad Kavous University,
2- Ph. D. of Sport Management Mazandaran University

Received: (2020/01/04) Accepted: (2020/04/11)

Abstract

The purpose of research was modeling Behavioral Characteristics and Intrinsic Emotions of Air-based Sports's Adventurers tourisms Based on Real Self-Protective Behaviors. Therefore, by mix method reseach, in qualitative phase number of 20 Experts of research field experts by snowball sampling and in the quantitative phase, after assuring the contextual validity and internal reliability of the research instrument by Cronbach's alpha method ($\alpha > 0.75$), the researcher-made questionnaire of innate emotions questionnaire of satisfaction, the Borkenau Personality Traits Questionnaire (1993), and the Chian Protective Behaviors Questionnaire (2016) were used. Finally, after confirmation of Good of fit index of the model (Fornell and Larker triple indices) and insurance of sampling adequacy index, data were analyzed using Smart PLS-2 and SPSS Software. The results of factor analysis of data indicated that positive effect of pleasure variable and negative effect of fear variable on satisfaction of aerial athletes. Also, based on multiple regression results, extraversion and introversion behavioral characteristics have significant explanatory power on pleasure and fear variables.

Keywords

Air-based Sports, Adventure tourism, Emotion, Self-protective behavior.

چکیده

هدف از پژوهش حاضر مدل‌سازی ویژگی‌های رفتاری و هیجانات ذاتی گردشگران ماجراجوی ورزش‌های هوایی بر مبنای بروز رفتارهای خود-حفاظتی واقعی بود. لذا بر مبنای طرح تحقیق آمیخته، در فاز کیفی پژوهش تعداد ۲۰ نفر از خبرگان مرتبط با پژوهش بر مبنای نمونه‌گیری گلوله برفی و در فاز کمی پس از اطمینان از روایی محتوایی و پایایی درونی ابزار تحقیق به روش آلفای کرونباخ ($\alpha > 0.75$)، پرسشنامه محقق ساخته هیجانات ذاتی، پرسشنامه خشنودی از فعالیت ماجراجویانه، پرسشنامه ویژگی‌های شخصیتی بورکنا (۱۹۹۳) و پرسشنامه رفتارهای حفاظتی چیان (۲۰۱۶) استفاده گردید. در نهایت پس از آزمون نکویی برازش مطلوب الگو (شاخص‌های سه‌گانه فورنل و لارکر) و اطمینان از شاخص کفایت نمونه‌برداری، داده‌ها با استفاده از نرم افزار PLS و SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج تحلیل عاملی داده‌ها حاکی از اثرگذاری مثبت متغیر لذت و اثرگذاری منفی متغیر ترس بر خشنودی ورزشکاران ورزش‌های هوایی بود. همچنین براساس نتایج رگرسیون مشخصه‌های رفتاری برون‌گرایی و درون‌گرایی از توان تبیین‌کنندگی معناداری بر متغیر لذت و ترس برخوردار می‌باشند.

واژه‌های کلیدی

ورزش‌های هوایی، گردشگری ماجراجویانه، هیجانات، رفتارهای خود حفاظتی

* نویسنده مسئول: حمیدرضا قزلسفلو

مقدمه

ترکیه و رواندا به مقاصد برتر گردشگری ماجراجویانه جهان، جریان فعالی از اقتصاد مولد را رقم بزنند، به نحوی که کشور اکوادور با رشد ۵۳ درصدی و کشور اندونزی با رشد معادل ۲۱ درصد از سال ۲۰۱۳ تاکنون دست یافته‌اند (۱۰). در حوزه کشورهای همسایه ایران نیز بنا بر نتایج تحقیقات موسسه دولتی گردشگری ماجراجویانه^۵، کشور ترکیه توانسته است از طریق ایجاد ساختارهای حمل و نقل آسان، رشد ۴۹ درصدی در حوزه گردشگری ماجراجویانه آبی را به دست آورد (۲۱). از سوی دیگر به دلیل وجود تنوع بالا در فعالیت‌های ورزشی ماجراجویانه، روند رو به رشد این حوزه از صنعت گردشگری نه تنها متوقف نشده است، بلکه همه ساله حوزه‌های جدیدی از این فعالیت که قبلاً قابل دسترس نبود، امکان اجرا می‌یابد. حسین‌آبادی و همکاران (۱۳۹۸) در بررسی توسعه گردشگری کوهستان اظهار داشتند که ایجاد ترکیب مناسب بین فعالیت ورزشی با فعالیت‌های گردشگری و امکان تجربه هیجانانگیز، بستر ساز ارتقای شاخص ظرفیت‌های برد ورزشی-تفریحی^۶ شده است به نحوی که در این حوزه، فعالیت‌های مرتبط با پهنه‌ی طبیعت زیربنای اصلی توسعه گردشگری مبتنی بر ورزش-تفریح محسوب می‌شود (۱۹). در این فعالیت-ها، وجود خطر توأم با هیجان افراطی در تجارب ماجراجویانه، دو مولفه‌ی متناقضی است که تجربه سطوح متفاوت هر کدام بازتاب میزان رضایت و تمایلات پیشنهادی و آتی گردشگران را دربر می‌گیرد (۲۳)، در ایران و بویژه شمال کشور نیز به دلیل برخورداری از ویژگی‌های اقلیمی و طبیعی مستعد (۲۹)، در چند سال اخیر گردشگری ماجراجویانه مورد توجه کارشناسان فعال در این صنعت قرار گرفته است (۲۱) به نحوی که وجود قلل مرتفع زاگرس مرکزی و دماوند امکان ایجاد و توسعه ورزش-های مرتبط با کوهستان از قبیل کوهنوردی، سنگ‌نوردی، غارنوردی، یخ‌نوردی و انواع فعالیت‌های مرتبط با برف (۱۴)، وجود نوار ساحلی در شمال و جنوب کشور بستر ساز فعالیت‌های ماجراجویانه در روی آب و اعماق دریا و همچنین برخورداری از جاذبه‌های صحرا (۲۱)، سبب شکل‌گیری تجارب ماجراجویانه بیابانگردی در قالب سفرهای بدون جاده^۷، SAFARI، موتورسواری و شترسواری را مهیا کرده است. در همین راستا صفاری و مرادی (۱۳۹۸)، با تأکید بر ظرفیت بالقوه گردشگری ماجراجویانه در شمال کشور، نیازسنجی مبتنی بر انگیزه‌های گردشگران را گام اساسی در توسعه گردشگری

اساس گردشگری نوین مبتنی بر فعالیت‌های تفریحی - هیجانی است که تحت تأثیر الگوهای جدید گردشگری، در قالب گردشگری علائق خاص^۱ پدیدار شده است (۱۳). از این رو در دهه اخیر با ورود تجهیزات فناورانه به حوزه فعالیت‌های ورزشی-تفریحی^۲ در کنار تغییرات ایجاد شده در نحوه گذراندن فراغت و گرایش افراد به فعالیت‌های مهیج و مخاطره‌آمیز سبب ظهور حوزه توانمند دیگری در صنعت گردشگری تحت عنوان گردشگری ماجراجویانه ورزشی^۳ شده است (۳۴). گردشگری ماجراجویانه رشد یافته‌ترین حوزه‌های گردشگری هزاره سوم است که با مشخصه‌های رفتاری مخاطره‌پذیری بالا و تجربه هیجانانگیز و فعالیت‌های خاص از طریق حضور در موقعیت‌های غیرمعمول، فعال‌کننده تجربه لذت از هیجانانگیز در قالب عدم قطعیت، چالش‌پذیری، تجربه جدید و بکر، اکتشاف، انفجار هیجانانگیز و به نمایش کشیدن ویژگی‌های حسی گردشگران از طریق به‌چالش کشیدن هیجانانگیز مفرط می‌باشد که معمولاً با باور به نتیجه‌ای شاد و ایمن همراه می‌باشد (۱۲). این ویژگی‌ها سبب شده است تا در بسیاری از کشورهای پیشرو در صنعت گردشگری، گردشگری ماجراجویانه به موازات گردشگری طبیعت‌مدار از طریق ایجاد پلی بین حوزه‌های ورزش، سبک زندگی و گردشگری (۲۳)، به عنوان سنگ بنای دستیابی به یک مزیت رقابتی قلمداد شود. تا جایی که برگزاری سفرهای ماجراجویانه به دلیل ایجاد تجربه همزمان سفر، ورزش و تفریح توأم با هیجان به مزیت رقابتی بسیاری از تورهای گردشگری مطرح و لوکس دنیا مبدل گردد (۱۳). مطابق با تحقیقات انجام شده از سوی اتحادیه بین‌المللی گردشگری ماجراجویانه^۴، عاملی که بستر ساز رشد سریع این حوزه از گردشگری می‌باشد توجه به سطوح نیازهای متنوع هیجانانگیز گردشگران ماجراجو است که دامنه وسیعی از تجارب خطرپذیر را در قالب فعالیت‌های ماجراجویانه مرتبط با کوه صحرا، ساحل و حتی فعالیت‌های معلق در هوا را نیز در بر می‌گیرد (۳۵). این نوع از گردشگری که تحت عنوان گردشگری مدرن و توسعه یافته و با شعار "زندگی در لحظه" رواج یافته است (۲۳)، از اواسط قرن نوزدهم علاقه و اشتیاق بسیاری از گردشگران را به خود جلب کرده است و توانسته است با تبدیل کشورهایی از قبیل اندونزی، اکوادور، مراکش،

5. G Adventures

6. Sport and Recreational Carrying Capacity

7. Off road

1. Special Interest Tourism

2. Vacation sport events

3. Sport Adventure tourism

4. The Adventure trade travel Association (ATTA)

بواسطه فناوری ایجاد شده است، توانسته است از طریق ایجاد موقعیت تمرین و فعالیت امن، افزایش محبوبیت ورزش های ماجراجویانه و به تبع آن ایجاد گونه های جدید تجارب ورزشی ماجراجویانه را به همراه داشته است (۲۳)، اما آنچه که مسلم است توجه به این مقوله است که توسعه اهداف اقتصادی گردشگری و دستیابی به شاخص های توسعه پایدار در حوزه گردشگران ماجراجو مستلزم مطالعه مشخصه های هیجانی (۳۳) و تهیه نیمرخ شخصیتی از ویژگی های خطرپذیری، چالش پذیری، استقبال از تجارب ورزشی طبیعت محور در کنار توجه به مقوله ایمن سازی (۳۴) و امنیت گردشگران (۱۹) با هدف کاهش آسیب های جسمی و جانی می باشد. چنانچه خروجی تحقیقات انجام شده در این حوزه نیز موید آن است که عنصر مخاطره پذیری، تقلای مفرط جسمانی و نیاز به مهارت تخصصی اهرم های سه گانه گردشگری ماجراجویانه می باشد (۳۱، ۳۲). بوی^۲ (۲۰۲۰)، شکل گیری اتحادیه بازرگانی سفرهای ماجراجویانه^۳ با هدف ارائه خدمات تخصصی به گروه هدف، حاکی از رشد چشمگیر گردشگرانه ماجراجویانه در هزاره ی سوم می باشد. بر اساس مطالعات وی علیرغم وجود مخاطره پذیری بالا در این حوزه، تمایل گردشگران، پیش بینی منفی و مثبت گردشگران از تجربه ایمن گردشگری و نگرش آنها به هیجانات پیش رو، مشخصه های رفتاری گردشگران ماجراجو را تعیین می کند (۶)، اما از آنجا که برخی از این رشته ها در زمره فعالیت های پرخطر^۴ محسوب می شوند، در برخی از کشورها پرداختن به آنها منع و یا مستلزم تبعیت از قوانینی از قبیل برخورداری از تجهیزات حفاظتی، بیمه و آموزش های قبلی است که از سوی سازمان های متولی تدوین شده است (۱۳). از این رو رکن ایمنی با هدف بررسی و کنترل کیفیت ابزار، مسیر و همچنین توانایی بروز اقدامات خود-حفاظتی هنگام پرداختن به فعالیت های ماجراجویانه تحت عنوان شاخص شفافیت از ملزومات ورود به گردشگری ماجراجویانه می باشد (۲۱). در همین زمینه پاولو و همکاران (۲۰۱۲) معتقدند که ماهیت پاراگلایدرسواری به گونه ای است که حتی در بهترین شرایط، احتمال حذف خطر غیرممکن است. ایجاد اختلال ناشی از هیجانات مفرط به همراه برخورد با موانع و همچنین تغییرات ناگهانی در شرایط اقلیمی از قبیل جهش باد هدایت کننده افراد به سوی خطر هستند. لذا مدیریت ریسک در قالب حفظ خون سردی و کنترل هیجانات مخرب همواره باید

ماجراجویانه می دانند (۳۰). به اعتقاد ابراهیم بای و همکاران (۱۳۹۰)، با توجه به رتبه ۸۶ کشور ایران در گردشگری ماجراجویانه، برخورداری از شرایط فیزیکی و جغرافیایی مطلوب ایران که از ویژگی بکر بودن برخوردار می باشد، توسعه این حوزه از گردشگری از طریق تبلیغات و سیاست های قانونی، قابل تأمل و سرمایه گذاری باشد (۲). اما توجه به شاخص ارائه شده توسط انجمن بازرگانی مسافرتی ماجراجویانه دانشگاه واشنگتن در ارائه شاخص های ده گانه توسعه گردشگری ماجراجویانه^۱ کشورهای پرتانسیل شامل سیاست گذاری های دولتی، ایمنی، منابع طبیعی، سلامت، منابع ماجراجویی، کارآفرینی، بشردوستی، زیرساخت ها، منابع فرهنگی و تصویر برند ماجراجویی موید آن است که کشور ایران علیرغم وجود زیرساخت های مناسب و منابع طبیعی، بصورت بایسته و شایسته نتوانسته است بهره مندی مطلوبی از منافع این حوزه از صنعت گردشگری داشته باشد (۲۱). به اعتقاد نیک بین و همکاران (۱۳۹۹) نیز به منظور دستیابی به مدل توسعه پایدار گردشگری، توجه به تجارب گردشگری مبتنی بر قابلیت های زیست محیطی بکر در کنار شناسایی نوع رفتارهای منجر به حضور مجدد گردشگران دو گام اساسی در این زمینه می باشد (۲۵). در این بین مطالعه رفتار گردشگری در قالب شناسایی انگیزه سفر گردشگران بر مبنای عوامل رانشی و کششی در قالب دو گروه از انگیزاننده های ذاتی و نامحسوس به همراه جاذبه ها و ویژگی های مقصد گردشگری به عنوان عامل اصلی استقبال گردشگران از یک محصول گردشگری قلمداد می شود (۲۹). در همین راستا یکی از شاخه های تجارب ماجراجویانه ورزشی که به دلیل قربت نزدیک آن با اکوتوریسم و همچنین سهولت و میزان خطرپذیری کمتر آن در مقایسه با سایر فعالیت های ورزشی هوایی مورد توجه و استقبال چشمگیر افراد قرار گرفته است، فعالیت های ماجراجویانه هوایی از قبیل پاراگلایدر، چتربازی، کایت سواری و حتی بالن سواری است (۲۶). وجود سایت های پروازی بین المللی در منطقه شمال کشور در عباس آباد به شهر و سایت پروازی ترسه مینودشت و باقرآباد رامیان در استان گلستان که علاوه بر اینکه به عنوان سایت های پروازی تفریحی مورد استفاده قرار می گیرند، همه ساله میزبان رویدادهای ملی و بین المللی رقابتی است و از مقاصد برتر گردشگران ماجراجوی کوهستان محسوب می - شوند (۱۴). هرچند توسعه تجهیزات و محصولات جدید که

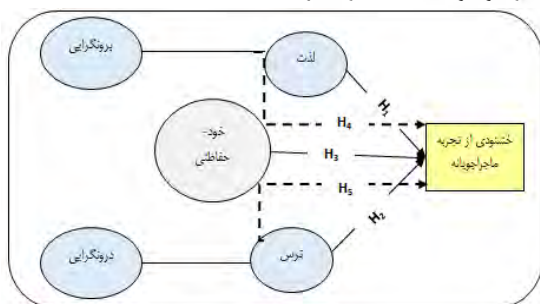
³ . The Adventure Travel Trade Association

⁴ . Extreme Adventure

¹ . Adventure Tourism Development Index

² . Bui

از ۱۸/۵ درصد از گروه سنی جوان با انگیزی فعالیت‌های ماجراجویانه و ۱۲ درصد با انگیزه تجربه یک گردشگری متفاوت در مناطق روستایی بکر حضور داشتند (۳). بنابر گزارش اتحادیه گردشگری ماجراجویانه نیز طبقه‌بندی گردشگران ماجراجویانه در دو طبقه‌ی گردشگران ماجراجویانه سخت و گردشگران ماجراجویانه نرم؛ بر مبنای استقبال آنها از خطرپذیری، سطح مهارت و شرایط جسمانی گردشگران، استراتژی کارا در راستای شناسایی ویژگی‌های رفتاری و میزان هیجان‌خواهی گردشگران ماجراجویانه می‌باشد که این مقوله به نوبه خود منجر به رضایت گردشگران از تجارب گردشگری متناسب با ویژگی‌های رفتاری افراد می‌شود (۶). از این رو خلاء اساسی در مطالعات مرتبط با رضایتمندی از لذت تجارب گردشگران ماجراجو از این موضوع نشأت می‌گیرد که نقش هیجان‌ات پرشدت و تفاوت در مشخصه‌های رفتاری افراد در تبدیل شدن به یک مصرف‌کننده رضایتمند ماجراجو مورد مطالعه و تبیین قرار نگرفته است. زیرا با استناد به نظریه‌های روانشناختی - رفتاری از قبیل نظریه عوامل رانش و کشش گراهام دان^۵ (۱۹۸۱)، مدل انگیزه گردشگران تفریحی کرامیتون (۱۹۷۹) (۲۹) و نظریه گریز - جستجو ایسواهولا^۶ (۱۹۸۲)، مطالعه و تعیین ویژگی‌های شخصیتی افراد از قبیل میزان درون‌گرا بودن و برون‌گرایی، گرایش به هیجان‌پذیری و استقبال از هیجان‌ات جدید با قبول احتمال خطر تعیین‌کننده احتمال بروز رفتارهای آتی افراد می‌باشد (۳). لذا در تحقیق حاضر مطابق با الگوی تفهیمی پژوهش (شکل ۱)، از طریق ایجاد ارتباط بین ویژگی‌های شخصیتی گردشگران فعال پاراکلایدر با دو هیجان اصلی افراد شامل لذت، ترس و ادراک گردشگران در بروز رفتارهای خود-حفاظتی، میزان رضایتمندی لذت بخش به عنوان یک مصرف‌کننده خشنود ماجراجو مورد مطالعه قرار گرفته است.

شکل ۱. چهارچوب الگوی تفهیمی پژوهش

مدنظر قرار گیرد (۲۶). یو و وانگ^۱ (۲۰۱۸) نیز در بررسی گردشگری ماجراجویانه کشور چین اظهار داشت که هرچند استقبال و تمایل بی نظیر گردشگران ماجراجو برای تجربه فعالیت‌های سرشار از هیجان در مقاصد کوهستانی گردشگری حادثه‌خیز به چالش اصلی دولت‌های محلی تبدیل گشته است، اما پیش‌بینی اقدامات خود-محافظتی و ارزیابی شاخص مخاطره‌پذیری فعالیت‌های ورزشی مرتبط با کوهستان، همه ساله میلیون‌ها گردشگر ماجراجو را روانه منطقه کیانتانگ^۲ کرده است. از سوی دیگر باید به این موضوع توجه داشت، با توجه به اینکه گردشگرهای ماجراجو بر اساس سطح، نوع و احتمال خطرپذیری در طبقه‌های متفاوت قرار می‌گیرند، رضایتمندی و تمایل به تجربه مجدد یک فعالیت ورزشی خطرپذیر از درون‌مایه‌های شخصیتی و رفتاری افراد تأثیر می‌پذیرد (۳۷). بنابرین مطالعه نیمرخ شخصیتی و هویت بخشی گردشگران، تقویت و ارتقای هویت جامعه مقاصد گردشگری را منجر می‌گردد (۱۶و۱۰). همچنین از آنجایی که یکی از ابتدایی‌ترین و مهمترین اقدامات در مدیریت ایمنی گردشگران ماجراجو، انتقال رفتارهای خود-حمایتی است، نیاز به انجام تحقیقاتی در زمینه ادراک گردشگران ماجراجو از حادثه و بروز رفتارهای حمایتی اقدامی موثر در راستای تدوین استراتژی‌های مدیریت ریسک می‌باشد (۲۸). اما مهمترین مشخصه‌های گردشگری ماجراجویانه توانایی در خلق موقعیتی است که افراد تجارب محرک‌های هیجانی بالایی را به شکل اجراهای فیزیکی چالش‌برانگیز داشته باشند (۱۱و۷). به عبارت دیگر گردشگران ماجراجو مصرف‌کننده بالقوه تجارب هیجانی قوی و خاصی هستند که همزمان در یک تناقض ذاتی با یکدیگر قرار دارند. ترس در مقابل لذت و تردید در مقابل اطمینان به همراه استقبال از خطر، ایجاد کننده یک تجربه هیجانی ویژه تحت عنوان "طغیان هیجان‌ات"^۳ می‌باشد که در نهایت رضایتمندی و لذت از آن فعالیت را برای گردشگر ماجراجو رقم می‌زند (۳۲). والتر و همکاران (۲۰۱۷) معتقدند که هیجان هسته مرکزی و محرکی توانمند در ایجاد تجارب ماجراجویانه گردشگری و تمایلات رفتاری مجدد می‌باشد (۱۱). مطالعات انجام شده توسط بیات و همکاران (۱۳۹۷) نیز در بخش‌بندی مناطق گردشگری بر مبنای عوامل انگیزشی شاهدهی بر ادعای تأثیر غیرقابل انکار بررسی ویژگی‌های رفتاری و هیجانی گردشگران ماجراجو از مقاصد گردشگری است، چرا که بیش

⁵ . Graham M.S. Dann

⁶ . Iso-Ahola

¹ . Yu & wang

² . Qiantang

³ . Thrills

⁴ . Hard & Soft adventurertourism

را به صورت مقیاس لیکرتی پنج ارزشی (بسیار راضی ام تا بسیار ناراضی ام) مشخص می کرد. همچنین از نسخه ی تعدیل یافته ویژگی های شخصیتی بورکن^{۱۰} (۱۹۹۳) که به صورت مقیاس لیکرتی پنج ارزشی (۱: به ندرت و ۵: بسیار زیاد) جهت ارزیابی دو ویژگی شخصیتی درونگرایی و برونگرایی استفاده گردید (۴). رفتارهای خود- حفاظتی واقعی نیز با استفاده از پرسشنامه اصلاح شده چیان^{۱۱} (۲۰۱۶) در قالب مولفه های وخامت ادراکی شرایط^{۱۲} درک خطراتی که زمینه ساز بروز خطر در زمان پرواز هستند^{۱۳}، آسیب پذیری ادراکی^{۱۴} (احتمال انتظار مواجهه شدن با خطر)، عکس العمل کارا^{۱۵} (واکنش منطقی و سریع بر مبنای ارزیابی کارا از موقعیت های خطر زا) و مدیریت کارای موقعیت خطرزا^{۱۶} (دفع موقعیت خطر زا و برگشت به شرایط عادی) ارزیابی گردید (۸). با توجه به حداقل تعداد نمونه آماری مورد نیاز برای هر متغیر در تحقیقات از نوع معادلات ساختاری ($5 \leq n \leq 10$)، (۱۶)، در پژوهش حاضر تعداد ۸۶ نفر از ورزشکاران آموزش دیده و حرفه ای ورزش های هوایی که دارای مجوز رسمی پرواز از فدراسیون ورزش های هوایی بودند و در فصل اوج فعالیت (فرودین تا شهریور ۱۳۹۸) جهت فعالیت های تفریحی یا رقابتی در سایت های پروازی استان گلستان (ترسه و باقرآباد) و مازندران (عباس آباد) حضور داشتند، به صورت هدفمند انتخاب شدند. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها پس از حذف پرسشنامه های ناقص (۸ پرسشنامه)، تعداد ۷۹ پرسشنامه کامل مورد استفاده قرار گرفت. در فاز نهایی پژوهش، به منظور اطمینان از نکویی برازش مطلوب الگوی پژوهش و روایی سازه، آزمون کرویت بارتلت و آزمون KMO، استفاده گردید (۱۰). با توجه به مقادیر ضرایب شاخص های مقصد و تطبیقی (CFI, IFI < ۰/۹) و همچنین مقادیر ($\chi^2/df < 3$)، (۸) RMSEA < ۰/۰۵، می توان نتیجه گرفت که الگوی پژوهش از نکویی برازش مطلوبی برخوردار می باشد (جدول ۲). در نهایت داده ها با استفاده از نرم افزار PLS و نسخه ۲۱ نرم افزار SPSS در دوبرخش آمار توصیفی، آمار استنباطی و تحلیل معادلات ساختاری مسیر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

روش شناسی پژوهش

تحقیق حاضر از نوع تحقیقات توصیفی- پیمایشی است که به روش آمیخته اکتشافی^۱ عملیاتی گردید. هدف از تحقیق حاضر تدوین یک الگوی رفتاری جامع از ویژگی های رفتاری و هیجانات (لذت و ترس) گردشگران ورزش های هوایی در خشنودی از فعالیت های ورزشی ماجراجویانه بر مبنای میزان نمایش احتیاط تحت عنوان رفتارهای خودحفاظتی بود. مطابق با الگوی پژوهش سه مسیر مستقیم و دو مسیر غیرمستقیم جهت پیش بینی سازه نهایی پژوهش مد نظر قرار گرفت. فاز اولیه پژوهش به صورت کیفی و از طریق انجام مصاحبات نیمه ساختار یافته با ۲۰ نفر از مدیران صفی و ستادی هیات ورزش- های هوایی، مربیان و ورزشکاران حرفه ای که تجربه پرواز رقابتی را داشتند صورت پذیرفت. با توجه به سطح مهارت و فعالیت گردشگران، سعی گردید گروه متنوعی از افراد فعال در فعالیت های هوایی مشتمل بر چتربازان و پاراگلایدر سواران در فاز کیفی پژوهش مشارکت نمایند تا ضمن پوشش دادن کلیه زوایای تحقیق، به شناسایی موثرتری از عوامل تأثیرگذار بر سازه نهایی پژوهش منجر گردد. این مرحله از پژوهش در قالب مصاحبات نیمه ساختار یافته تا دسترسی به یک اشباع نظری پیش رفت. جهت اطمینان از ممیزی کدهای انتخابی فاز کیفی، میزان پایایی آن با استفاده از روش کدگذاری مجدد^۲ توسط ارزیاب ثانویه انجام گرفت ($\alpha \geq 0/79$). در فاز کمی تحقیق پس از اطمینان از پایایی درونی پرسشنامه ها در یک مطالعه راهنما در جامعه کمی ($\alpha \geq 0/75$)، پرسشنامه محقق ساخته هیجانات ذاتی در قالب احساس ترس و لذت گردشگران ماجراجویانه مشتمل بر متغیر لذت شامل مولفه های هیجان پذیر^۳، مشتاق بودن^۴ و احساس غرور^۵ و متغیر ترس دربرگیرنده مولفه های مردد بودن^۶، وحشت زده بودن^۷، بی قرار بودن^۸، عصبی بودن^۹ به صورت مقیاس لیکرتی پنج ارزشی ارزیابی گردید. سازه احساس خشنودی گردشگران نیز بر مبنای پرسشنامه محقق ساخته ای ارزیابی گردید که با شش گویه میزان خشنودی از فعالیت ماجراجویانه را در ابعاد رضایت از اجرا، رضایت از موقعیت اجرا (مکان) و رضایت از تجربه هیجان

9. Jittery

10. Borkenau

11. Actual Self- Protective Behaviors of Chien

12. Perceived Severity

13. Perceived Vulnerability

14. Response Efficacy

15. Efficacy Management of Risk

1. Sequential-Exploratory Mixed Method Design

2. Intercoder reliability (ICR)

3. Excited

4. Enthusiastic

5. Proud

6. Afraid

7. Scared

8. Nervous

جدول ۱. پایایی کدهای مرحله کیفی پژوهش به روش کدگذاری مجدد

عنوان مصاحبه	تعداد توافق ها	تعداد عدم توافق ها	تعداد کل کدها	پایایی باز آزمون
P _۹	۳۸	۱۴	۹۸	٪ ۷۳
P _{۱۵}	۲۷	۱۱	۶۲	٪ ۸۷
کل	۶۵	۲۴	۱۶۰	٪ ۸۱

جدول ۲. تجزیه و تحلیل تاییدی ساختار مدل پژوهش (شاخص های ارزیابی نکویی براش)

شاخص های مدل ها	شاخص های مطلق	شاخص های تطبیقی	شاخص های مقتصد
برآورد	GFI	χ^2/df	NFI
دامنه مورد قبول	>۹/۰	≤۳	>۹/۰
نتیجه برازش مدل	تایید	تایید	تایید

یافته های پژوهش

ماجرای ۲۶ تا ۳۰ سال از بیشترین فراوانی حضور برخوردار بودند. در متغیر سطح تحصیلات، (۵۱/۸۹) درصد نمونه ها دارای مدرک تحصیلی لیسانس بودند. بیشترین دفعات سفر در سال، ۸ تا ۱۰ بار بود که (۴۱/۷۷) درصد از کل نمونه های آماری را شامل می شدند

مطابق با اطلاعات گزارش شده در جدول ۳، (۶۹/۶۲) درصد از گردشگران ماجراجو مرد بودند که از بین آنها (۵۴/۴۳) متأهل بودند. همچنین (۳۰/۳۷) درصد از کل نمونه های آماری حداقل دارای یک فرزند بودند. اما در متغیر گروه سنی، گردشگران

جدول ۳. ویژگی های جمعیت شناختی نمونه های آماری بخش کمی پژوهش (۷۹)

متغیر	تعداد	درصد
زن	۲۴	۳۸/۳۰
جنسیت	۵۵	۶۹/۶۲
۱۸ تا ۲۵	۱۱	۹۲/۱۳
سن	۲۹	۷۰/۳۶
۳۰ تا ۳۵	۲۶	۹۱/۳۲
بیشتر از ۳۵	۱۳	۴۵/۱۶
متاهل	۳۶	۴۳/۵۴
تاهل	۴۳	۵۶/۴۵
مجرد	۱۹	۳۷/۳۰
فرزند(۴۳)	۲۴	۰۵/۲۴
دارای فرزند	۱۹	
فاقد فرزند		
زیر دیپلم	-	-
دیپلم و کاردانی	۲۲	۸۴/۲۷
کارشناسی	۴۱	۸۹/۵۱
فوق لیسانس و بالاتر	۱۶	۲۵/۲۰
تعداد سفر ماجراجویانه در سال	۷ تا ۴	۸۶/۸
	۲۱	۵۸/۲۶

۷۷/۴۱	۳۳	۸ تا ۱۰	
۷۸/۳۲	۱۸	بیشتر از ۱۰	
۸۴/۲۷	۲۲	کمتر از ۵۰ Km	
۰۵/۲۴	۱۹	۵۱ تا ۱۰۰ Km	مسافت تا مقصد گردشگری
۵۸/۲۶	۲۱	۱۰۱ تا ۱۵۰ Km	ماجراجویانه
۵۱/۲۱	۱۷	بیشتر از ۱۵۰ Km	

در جدول ۴ گزارش شده است با توجه به مقادیر میانگین واریانس خروجی سازه‌ها (روایی همگرا) (> 0.5) این شاخص نیز مورد تأیید قرار گرفت. در نهایت در بررسی روایی واگرا به روش فورنل و لاکر، از آنجایی که مقادیر جذر میانگین واریانس استخراجی متغیرهای مرتبه اول متغیرها (قطر اصلی ماتریس) از مقدار همبستگی (r) میان آنها بیشتر بود (جدول ۵)، می‌توان نتیجه گرفت روایی درونی متغیرهای درون‌زا و برون‌زا نیز تأیید می‌گردد (۸) و مدل از برازش قابل قبولی برای استفاده در تحقیق برخوردار بودند.

از دیگر روش‌های بررسی برازش الگوی ساختاری PLS و فرضیه‌های پژوهش توجه به ارزش ضرایب Z می‌باشد. با توجه به ارزش مقادیر t (جدول ۵ و شکل ۲) که همگی بیشتر از $(t > \pm 1.96)$ می‌باشند، می‌توان در سطح اطمینان ۹۵ درصد اظهار داشت که رابطه بین متغیرهای درون‌زا با متغیر برون‌زا معنادار می‌باشد.

با نتایج تحلیل معادلات ساختاری مسیر الگوی پژوهش در بررسی رابط علی بین سازه‌ها در جدول ۴ گزارش شده است. برای آزمون مدل مفهومی با استفاده از نرم افزار PLS، مطابق با شاخص‌های سه‌گانه فورنل و لاکر^۱ برازش الگو بر مبنای پایایی شاخص (آلفای کرونباخ، ضرایب بارعاملی و پایایی ترکیبی) و روایی همگرا (میانگین واریانس استخراجی) و روایی واگرا مورد بررسی قرار می‌گیرد (داوری). مقادیر ضرایب آلفای کرونباخ و بار عاملی متغیرهای آشکار ($\beta < 0.4$) و مقادیر t ($t > 96/1 \pm$) حاکی از معناداری اولین شاخص در تأیید برازش سازه‌های پژوهش بود (شکل ۲). ($P \leq 0.1/0$). دومین ملاک بررسی پایایی سازه‌ها، ضریب دیلون- گلدشتاین یا پایایی ترکیبی (شاخص سازگاری درونی مدل) سازه‌ها می‌باشد ($0.7/0 >$). با توجه به ضرایب متغیرهای پژوهش از آنجایی که مقادیر بیشتر از $0.6/0$ می‌باشد، این شاخص نیز حاکی از پایایی قابل قبول سازه‌ها بود. میانگین واریانس استخراجی سومین ملاک جهت اطمینان از روایی همگرا سازه‌ها می‌باشد. همان‌طور که

جدول ۴. نتایج پایایی درونی متغیرها و بارعاملی گویه‌های مربوط به متغیرهای پژوهش

t-value	AVE	CR	β	α (M \pm sd)	سازه (گویه)
					ویژگی‌های شخصیتی
			۰/۷۹	۴/۰ \pm ۱۱/۷۸	برونگرایی
۸/۳۶۴*	۰/۶۸	۰/۷۶			من شادم و به راحتی می‌خندم.
			۰/۴۷	۴/۰ \pm ۶۷/۶۹	من از هم‌نشینی و صحبت با دیگران لذت می‌برم.
			۰/۵۹	۴/۰ \pm ۴۶/۵۸	من همیشه سرزنده و سرحال هستم.
			۰/۶۲	۴/۰ \pm ۷۷/۴۷	من به راحتی با دیگران رابطه صمیمانه برقرار می‌کنم و در حفظ آن رابطه تلاش می‌کنم.
			۰/۸۲	۰/۶۵	درونگرایی
719/10*	۰/۶۶	۰/۷۴			من به ندرت احساس تنهایی و دل‌سردی می‌کنم.
				۲/۱ \pm ۶۵/۰۳	من همیشه احساس بی‌قراری و تنش می‌کنم.
				۲/۱ \pm ۸۹/۲۴	بعضی مواقع فکر می‌کنم فرد بی‌ارزشی هستم.
			۰/۴۷	۲/۰ \pm ۷۳/۸۱	زمانی که دچار اشتباه می‌شوم، احساس ناامیدی می‌کنم.
			۰/۵۵	۲/۱ \pm ۸۸/۲۴	غالباً در روابطم با دیگران احساس خجالت دارم.
			۰/۴۹	۱/۰ \pm ۹۶/۶۸	اکثر مواقع احساس ناتوانی دارم و از شخصی دیگر درخواست کمک می‌کنم.

				۲/۱±۶۸/۴۱			
		۰/۵۳					
		۰/۴۸					
		۰/۴۴					
هیجان‌های ذاتی گردشگران							
		۰/۸۱	۰/۶۴	۰/۷۸	۰/۷۱	۵/۰±۴۷/۵۷	لذت
۷/۰۹۴*							هیجان پذیر
					۰/۶۹	۶/۰±۸۶/۸۴	مشتاق
					۰/۶۶	۵/۰±۷۱/۴۹	احساس غرور
۱۵۴/۹*	۶۴/۰	۰/۶۸		۰/۷۵			ترس
					۰/۴۹	۱/۰±۲۷/۴۳	مردد بودن
					۰/۵۷	۱/۰±۶۴/۵۳	وحشت زده بودن
					۰/۵۹	۱/۰±۹۲/۶۶	بی‌قرار بودن
					۰/۴۵	۱/۰±۷۱/۸۴	عصبی بودن
خشنودی از فعالیت ماجراجویانه							
۵/۸۱۳*		۰/۷۸	۰/۷۲	۰/۷۹			رضایت از اجرا
					۰/۶۷	۴/۰±۳۹/۴۹	رضایت از موقعیت
					۰/۶۳	۵/۰±۵۷/۶۹	رضایت از تجربه هیجان
					۰/۷۳	۵/۰±۸۹/۶۱	
رفتارهای خود-حفاظتی واقعی							
۷/۶۲۳*		۰/۷۴	۰/۶۵	۰/۸۳			وخامت ادراکی
					۰/۵۲	۳/۱±۶۲/۰۵	آسیب‌پذیری ادراکی
					۰/۴۹	۳/۰±۱۴/۸۲	واکنش کارا
					۰/۶۶	۴/۰±۱۲/۶۲	مدیریت کارای موقعیت خطرزا
					۰/۶۳	۳/۰±۵۷/۷۵	

شاخص	فراوانی	درصد فراوانی
جنسیت	زن	۵۸/۶
	مرد	۴۱/۴
سن	۳۰ سال و پایین‌تر	۱۲
	۳۱ تا ۴۰ سال	۴۰
	۴۱ تا ۵۰ سال	۳۶
	۵۱ سال و بالاتر	۱۲
مدرک تحصیلی	زیر لیسانس	۱۲/۹
	لیسانس	۳۴/۹
	کارشناسی ارشد	۴۸/۱
	دکتر	۴/۱
سابقه خدمت	زیر ۱۰ سال	۳۰/۷
		۱۶۵

۴۲	۲۲۶	سال ۱۱-۲۰	
۲۷/۳	۱۴۷	سال ۲۱ و بالاتر	
۲۴/۳	۱۳۱	بله	
۳۷/۲	۲۰۰	تاحدودی	میزان ورزش کردن
۳۸/۵	۲۰۷	خیر	

جدول ۵. بررسی روایی و اگری شاخص های مدل پژوهش به روش فورنل و لاکر

سازه	ویژگی های شخصیتی	هیجانات	خشنودی	خود حفاظتی
ویژگی های شخصیتی	۰/۶۷۱			
هیجانات	۰/۳۴۶	۰/۷۱۴		
خشنودی	۰/۴۲۱	۰/۴۴۱	۰/۶۵۹	
خود حفاظتی	۰/۲۹۵	۰/۳۵۷	۰/۳۱۹	۰/۶۶

نتایج تحلیل عاملی داده ها در بررسی تأثیر لذت و ترس بر خشنودی از تجربه ماجراجویانه حاکی از اثرگذاری مثبت متغیر لذت ($\beta=0/64$) و اثرگذاری منفی متغیر ترس ($\beta=-0/39$) بر خشنودی ورزشکاران ورزش های هوایی بود (شکل ۱). لذا با توجه به ضرایب تحلیل مسیر در خصوص اثرات ویژگی های شخصیتی برونگرایی ($\beta=0/56$) بر احساس لذت و درونگرایی ($\beta=0/33$) بر احساس ترس گردشگران، می توان اظهار داشت که خشنودی از تجربه ماجراجویانه در درجه اول به ویژگی های

شخصیتی گردشگران بستگی دارد. از این رو به منظور تعیین میزان نقش تبیین کنندگی متغیرهای برونگرایی و درونگرایی، آزمون رگرسیون چندگانه انجام گرفت. نتایج آزمون نشان داد که برونگرایی به میزان ($\text{Sig} \leq 0/05$ و $R^2=0/43$)، (جدول ۶) تبیین کننده لذت و درونگرایی به میزان ($\text{Sig} \leq 0/05$ و $R^2=0/22$) (جدول ۷) از قدرت تبیین کنندگی احساس ترس برخوردار می باشند.

جدول ۶. نتایج آزمون رگرسیون چندگانه در پیش بینی سازه لذت گردشگران بر مبنای برونگرایی

P-Value	t	β	B	سازه
	۸/۳۶	۰/۵۴	۰/۴۱۸	برونگرایی
۰/۰۰۰*	۰/۶۶			R
	۰/۴۳			R ²
				F(P-Value)
				(۸/۴۷ *، ۰/۰۰۱)

جدول ۷. نتایج آزمون رگرسیون چندگانه در پیش بینی سازه ترس گردشگران بر مبنای درونگرایی

P-Value	t	β	B	سازه
	۱۰/۱۷	۰/۳۱	۰/۳۸۴	درونگرایی
۰/۰۰۰*	۰/۴۷			R
	۰/۲۲			R ²
				F(P-Value)
				(۹/۰۴ *، ۰/۰۰۴)

در گام بعدی پژوهش به منظور تعیین نقش تبیین کنندگی سازه های آشکار پژوهش (لذت و ترس) بر سازه مکنون (خشنودی) آزمون رگرسیون انجام گرفت. نتایج آزمون نشان داد که متغیر لذت به تنهایی به میزان ($\text{Sig} \leq 0/05$ و $R^2=0/44$) تبیین کننده سازه نهایی خشنودی می باشد. در گام بعدی پس از وارد کردن متغیر ترس، نتایج رگرسیون نشان داد که

داد که متغیر لذت به تنهایی به میزان ($\text{Sig} \leq 0/05$ و $R^2=0/44$) تبیین کننده سازه نهایی خشنودی می باشد. در گام بعدی پس از وارد کردن متغیر ترس، نتایج رگرسیون نشان داد که

دارای اثرگذاری معناداری بر سازه خشنودی می‌باشد اما این اثرگذاری به مقدار قابل توجهی کاهش پیدا کرده است ($R^2=0/50$ و $Sig \leq 0/34$) (جدول ۸).

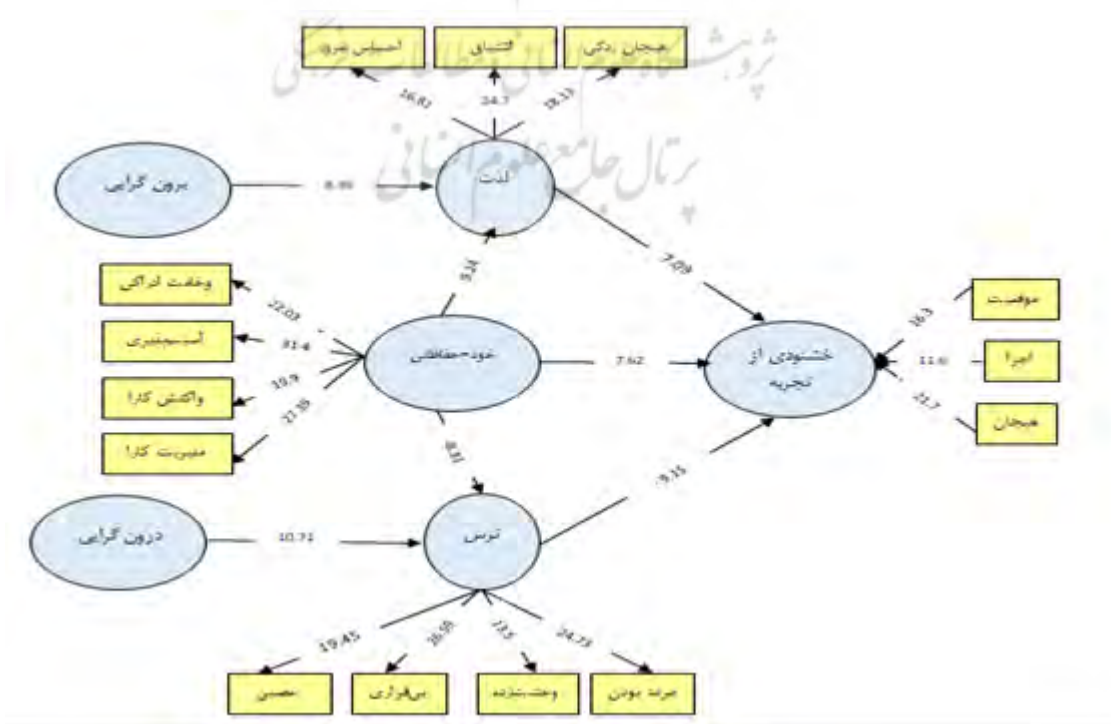
متغیر ترس به میزان ($R^2=0/28$ و $Sig \leq 0/05$) از قدرت تبیین‌کنندگی سازه نهایی خشنودی برخوردار می‌باشد. در نهایت بررسی اثرات همزمان متغیر لذت و ترس نشان داد که هرچند

جدول ۸. تعیین نقش تبیین‌کنندگی متغیرهای آشکار پژوهش بر مبنای آزمون رگرسیون

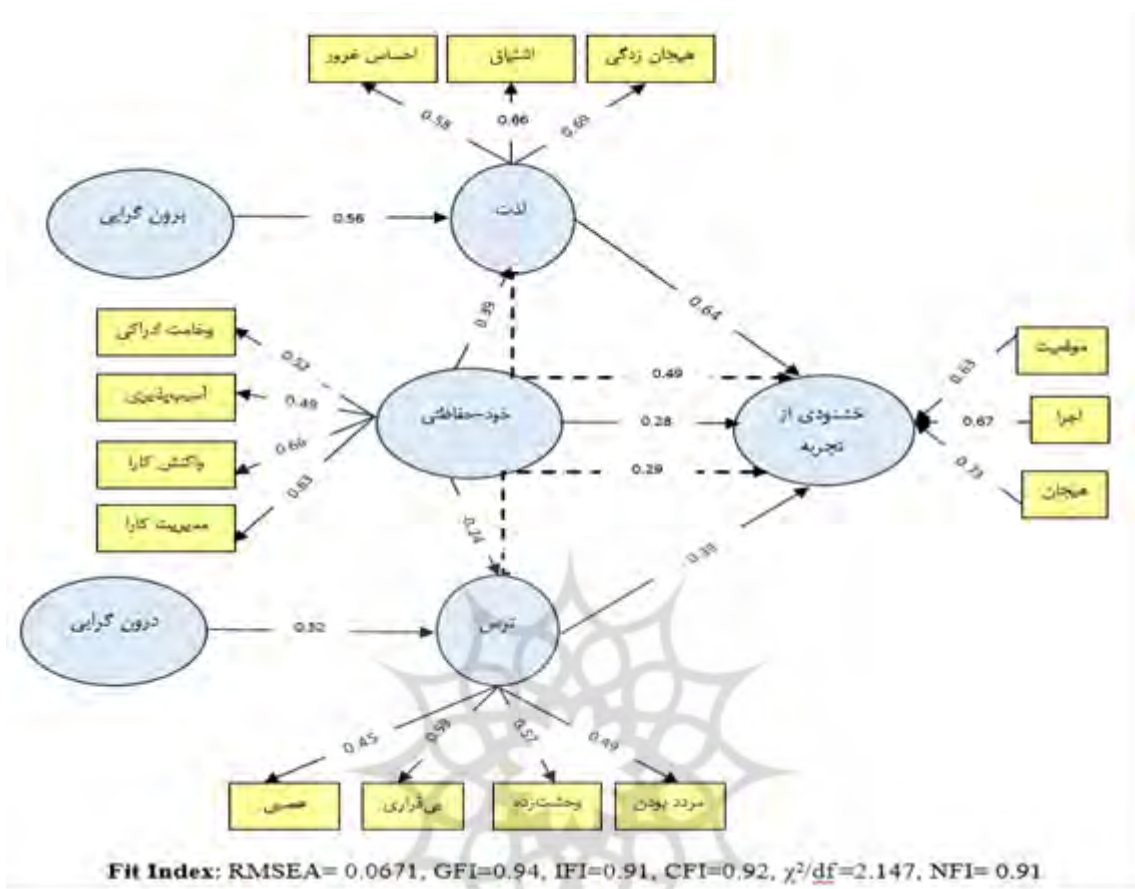
خشنودی از تجربه ماجراجویانه					سازه (متغیر)
F	R ²	R	SEB	β	
۱۳/۷۴۱ *	۰/۴۴	۰/۶۷	۰/۱۴۲۷۱	۰/۶۱	مرحله اول احساس لذت
۹/۴۹۳ *	۰/۲۸	۰/۵۳	۰/۱۱۶۵۸	۰/۳۶	مرحله بعدی احساس ترس
۱۱/۰۷۵ *	۰/۳۴	۰/۵۹	۰/۱۳۸۶۲	۰/۴۷	مرحله بعدی اثر هم‌زمان
P ≤ ۰/۰۵*					سطح معناداری

نقش تعدیل‌کنندگی رفتارهای خود حفاظتی قابل توجه بود، اثرگذاری مثبت متغیر ترس توأم با رفتارهای خودحفاظتی (H_5) بر سازه نهایی پژوهش در مقایسه با اثرگذاری مستقیم آن می‌باشد ($-0/39$). در حقیقت هرچند رفتارهای حفاظتی سبب کاهش خشنودی از تجربه ماجراجویانه گردشگران هوایی شده بود ولی تأثیر معکوس ترس بر خشنودی را به تأثیر منفی تبدیل کرده بود (شکل ۳).

از دیگر یافته‌های پژوهش بررسی نقش تعدیل‌گری رفتارهای خودحفاظتی بر خشنودی گردشگران ورزش‌های هوایی بود. ضرایب تحلیل مسیر الگو نشان داد (شکل ۱) متغیر لذت زمانیکه با بروز رفتارهای خودحفاظتی همراه می‌باشد با بار عاملی ($\beta=0/49$) و متغیر ترس با بار عاملی ($\beta=0/29$)، اثر معناداری بر سازه نهایی پژوهش دارند. توجه به این ضرایب بیانگر آن است که اولاً احساس خشنودی گردشگران ماجراجو زمانیکه با رفتارهای خودحفاظتی همراه می‌باشد (H_4)، پایین‌تر از اثرات مستقیم (H_1) آن می‌باشد. اما آنچه که در بررسی

شکل ۲. تحلیل مسیر رابطه بین متغیرهای درونزا و برونزای پژوهش در حالت معناداری (t-Value)

شکل ۳. تحلیل مسیر رابطه بین متغیرهای درونزا و برونزای در حالت استاندارد

بحث و نتیجه گیری

لذا در پژوهش حاضر تمایل به خشنودی گردشگران ورزش های هوایی بر مبنای احساس ترس و لذت ناشی از ویژگی های شخصیتی آنها با نقش مداخله گرانه رفتارهای خودحفاظتی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج تحلیل عاملی سازه ها نشان داد احساس لذت در گردشگران برخوردار از الگوهای رفتاری برونگرا منجر به احساس خشنودی بالاتری از تجربه ماجراجویانه می شود، در حالیکه گردشگران برخوردار از الگوهای رفتاری درونگرا به دلیل احساس سطوح بالاتری از مولفه ترس، از خشنودی پایین تری برخوردار بودند که این نتایج با تحقیقات بیات (۱۳۹۷)، مجیدی (۱۳۹۵)، خاکساری (۱۳۹۳)، اسماعیلی (۱۳۹۱)، ووچکوویچ^۱ (۲۰۱۷)، پلانک (۲۰۱۶)، موناستریو^۲ (۲۰۱۵)، مکزی و همکاران^۳ (۲۰۱۳) و فاولانت^۴ (۲۰۱۲) هم خوانی داشت (۳،۳۲،۲۷،۲۳،۲۲،۲۱،۱۰،۳،۱). اما واضح است که پارادوکس لذت - ترس در رونق گردشگری

در سال های اخیر ماهیت خاص ورزش از منظر استقبال عمومی توانسته است با افزایش جذب مخاطبین مهیج و علاقمند به طبیعت، ضمن خلق حوزه توانمندی از گردشگری ورزشی تحت عنوان گردشگری ماجراجویانه، قسمت عمده ای از تبلیغات رسانه ای مرتبط با گردشگری ورزشی را به سمت فعالیت های ماجراجویانه گردشگری ورزشی سوق دهد (۳۷). اما علیرغم اینکه این گروه ها از فعالیت ها مخاطبین خاص خود را داشته که به دنبال هیجانانگیز بوده و در بیشتر موارد در پی تجربه هیجانانگیز افراطی می باشند، وجود مولفه خطرپذیری ایجاد تردیدی را از سوی گردشگران در خصوص تجربه فعالیت ایجاد نموده است (۲۷). مطابق با نظریه های روانشناختی شخصیت، تمایل به بروز و تجربه هیجانانگیز خاص و افراطی، ارتباط مستقیمی با مشخصه درونگرایی و برونگرایی رفتاری افراد دارد.

³ . Mackenzie etal
⁴ . Faullant

¹ . Vujkovic
² . Monasterio

ماجراجویانه ارتباط مستقیمی با جنبه‌های تفریحی ماجراجویانه و سالم را دارد که مستلزم شناسایی روحیات، علائق و نیازهای فعالان این فعالیت‌ها می‌باشد. در تبیین این موضوع می‌توان به تحقیق انجام شده توسط گیدنی^۱ (۲۰۰۴) اشاره داشت. نتایج تحقیق وی حاکی از آن بود که تجارب هیجانی قبلی چتربازان و همچنین ویژگی‌های شخصیتی آنها رضایت از فعالیت ماجراجویانه را رقم می‌زند (۱۵) که این یافته در راستای نتایج تحقیق حاضر بود و با مولفه‌های اشتیاق برای حضور در فعالیت و هیجان زدگی همسو بود که این مورد با تحقیق مجیدی و محرمزاده (۱۳۹۵) نیز همخوانی داشت (۲۳). در همین زمینه آنت و همکاران (۱۳۹۴) نیز با تأکید بر اینکه ریسک‌پذیری و پذیرش فعالیت‌های ماجراجویانه ریشه در ویژگی‌های ذاتی و رفتاری افراد (برون‌گرایی) دارند، در بررسی سطوح ریسک‌پذیری دوومیدانی کاران اظهار داشتند که ریسک‌پذیری به طور معناداری از طریق تقویت حس وظیفه‌شناسی منشأ رفتارهای توأم با احتیاط می‌باشد (۱) که این موضوع از طریق نظریه رانش و گرانش کرامپتون (۱۹۷۹) قابل تبیین می‌باشد چرا که میل به اقدام سفر توسط عوامل رانشی و انتخاب مقاصد گردشگری بر مبنای عوامل کششی قابل توجه می‌باشد که با یافته پژوهش حاضر مبنی بر تأثیر رفتارهای خود-حفاظتی بر میزان خشنودی گردشگران هم‌راستا بود (۲۹). ووچکوویچ^۲ (۲۰۱۷)، احساس خشنودی از تجارب گردشگران ورزشی را نشأت گرفته از دو مقوله محیط بکر و مشخصه هیجان‌پذیری درونی شدید افراد می‌داند. وی با ارائه نوع شناسی از ورزش‌های ماجراجویانه بر مبنای خطر، هیجان و شهامت، ورزش‌های هوایی را همپای فعالیت‌های ماجراجویانه صعود آزاد^۳، صخره نوردی، غواصی بین صخره‌ها و غواصی در آب‌های آزاد خطرناک معرفی می‌کند که در مقایسه به فعالیت‌های ماجراجویانه زمینی^۴، نیازمند میزان بیشینه‌ای از هیجان‌خواهی و لذت می‌باشد. به نظر می‌رسد که با توجه به گزارشات مذکور بتوان دلیل احتمالی اثرگذاری منفی ترس بر احساس خشنودی پاراگلایدرسوران را توجیه کرد (۳۲). با توجه به اینکه به نظر می‌رسد خشنودی از تجارب ورزش‌های هوایی علاوه بر مکان به مولفه کیفیت اجرا نیز وابسته می‌باشد، به نظر می‌رسد که احساس ترس و مولفه‌های وابسته با آن به عنوان یک عامل بازدارنده در کامیابی و احساس لذت از تجربه پدیدار می‌گردند. اسماعیلی (۱۳۹۱) در بررسی فرصت‌های گردشگری ماجراجویانه استان اصفهان به تبیین این موضوع از طریق نظریه تخلیه هیجانات پرداخته است. به اعتقاد وی

گردشگری ماجراجویانه بستری مناسب برای بهره‌مندی از طبیعت و تخلیه هیجانات مازاد و مخرب می‌باشد (۹). در ۱۰ امین راستا نتایج تحقیق بیات و همکاران (۱۳۹۷) در خصوص گردشگران ماراجو مناطق روستایی حاکی از آن بود که تجربه هیجان، تجربه موقعیت‌ها، تازگی^۵ و جستجوی مکان‌های بکر و جدید به همراه طبیعت گردی و ورزش، انگیزه اصلی گردشگران ماجراجوی روستایی را تشکیل می‌دهد (۳)، که این یافته‌ها نیز در راستای مولفه‌های لذت در پژوهش حاضر بود. از دیگر تحقیقات همسو با تحقیق حاضر می‌توان به تحقیق حاجی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۵) اشاره داشت. آنها طی تحقیقی در بررسی وضعیت گردشگری حلال، ضمن اشاره به سه حوزه پردرآمد گردشگری مشتمل بر گردشگری دریایی، گردشگری ماجراجویانه و گردشگری تفریحی، اظهار داشته‌اند که اساس و محور صنعت گردشگری، احساس لذت ناشی از تفریح می‌باشد و اگر کشوری نتواند بخش گردشگری تفریحی خود را توسعه دهد به تبع از مزایای اقتصادی آن نیز محروم خواهد ماند (۱۷). لذا با توجه به موقعیت ژئوپلیتیک خاص استان‌های شمالی کشور، توجه به رویکردهای توسعه گردشگری ورزش‌های ماجراجویانه و از جمله ورزش‌های هوایی به دلیل قرابت منحصر به فرد آن با اکوتوریسم، ژئوتوریسم و گردشگری روستایی، استراتژی توانمند در رویکردهای اشتغال‌زایی این مناطق محسوب می‌شوند (۱۴). همچنین پیشنهاد می‌شود که با انجام تحقیقات گسترده در خصوص شناسایی دیگر اشکال گردشگری ورزشی مرتبط با کوهستان و ارتفاع از قبیل پرش از ارتفاع، غارنوردی و صعود به قله با تدوین الگویی چند منظوره، سایت‌های پروازی شمال کشور را همچون منطق کوهستانی آلپ به برندهای برتر گردشگری ماجراجویانه مبدل ساخت. این یافته از محدود نتایج متناقض با پژوهش حاضر در خصوص اثرگذاری سازه ترس بود. به نظر می‌رسد تفاوت در رشته ورزشی، تفاوت در سطح تخصص و همچنین تفاوت در ویژگی‌های شخصیتی اسکی‌بازان با پاراگلایدرسواران از دلایل احتمالی این تفاوت باشد. در تحقیقی دیگر در زمینه گردشگران ورزشی ماجراجو، مکنزی و همکاران (۲۰۱۳) در بررسی ویژگی‌های رفتاری گردشگران ماجراجوی آب‌های خروشان اظهار داشتند که تجربه هیجانات جدید در موقعیت‌های پراسترس همیشه دلخواه گردشگران ماجراجو می‌باشد. لذا تهیه یک بسته رفتاری از ویژگی‌های رفتاری و هیجانی گردشگران ماجراجو ضروری است. وی معتقد است که تمایل به احساس ترس به همراه وحشت و ترس بر

4. Land-based Adventure activities

5. Novelty

1. Gidney

2. Vujkovic

3. Free Climbing

تعدیل اثرات منفی احساس تقصیر و گناه، خشنودی و احساسا شادمانی از تجربه ماجراجویانه را به همراه داشته باشد که این یافته ها مطابق با مولفه های وخامت ادراکی، واکنش کارا و مدیریت اثربخش در پژوهش حاضر بود. بوی (۲۰۲۰) در بررسی ویژگی های شخصیتی گردشگران ماجراجوی متعصب و بتنامی گزارش کرد که پیش بینی ریسک بالا در کنار میزان استقبال افراد از تجارب هیجانی خاص بر تمایلات رفتاری گردشگران تأثیرگذار می باشد که این یافته ها در راستای یافته های پژوهش حاضر بود (۶). خاکساری (۱۳۹۳)، حسین آبادی (۱۳۹۸) و بوی (۲۰۲۰) معتقدند که وجود ایمنی در گردشگری ماجراجویانه هر چند تا حدودی تعدیل کننده هیجان ذاتی گردشگران می شود اما به دلیل اینکه در نهایت فرصت تکرار فعالیت را فراهم می نماید، رضایتمندی گردشگر موجب می شود (۶، ۲۱) که این یافته در راستای نقش تعدیل کنندگی رفتارهای خود حفاظتی در پژوهش حاضر بود. باکلی و همکاران (۲۰۱۴)، در توجیح اثرات تعدیل کنندگی رفتارهای حفاظتی و خود ایمنی در گردشگری ماجراجویانه با معرفی الگوی غیرغربی گردشگری ماجراجویانه^۷، اقدام به بخش بندی تجارب ماجراجویانه کشور چین بر مبنای سطوح هیجان - ترس درخواستی گردشگران کردند تا از این طریق ضمن بسترسازی ارضاء سطوح متفاوتی از هیجانات گردشگران، خشنودی از تجربه ماجراجویانه را نیز برآورده سازند. آنها از طریق نوع شناسی گردشگران ماجراجو بر مبنای میزان پذیرش از خطر و هیجان، افراد را دو گروه گردشگران ماجراجوی فعال و گردشگران ماجراجوی غیرفعال طبقه بندی کردند و از طریق بومی سازی الگوی غیرفعال گردشگری ماجراجویانه، رفتارهای خودحفاظتی بیشتری را جهت مشارکت بیشتر و امن تر گردشگران مد نظر قرار دادند (۵). لذا با توجه به وجود تفاوت های فرهنگی موجود جهت مشارکت در فعالیت های ماجراجویانه، سیاست های حمایتی نهادهای قانون گذار جهت حضور گروه های متنوع در کنار بازار بالقوه توانمند اقتصادی و اشتغال زایی این بخش، پیشنهاد می شود که از طریق مطالعه و الگوبرداری از مدل بومی شده آسیایی گردشگری ماجراجویانه غیرفعال، با ایجاد ساختارهای امن، علاوه بر حضور بیشتر بانوان، پیامدهای اقتصادی این حوزه را نیز مد نظر قرار داد. در تحقیق مشابه، چنگ و همکاران^۸ (۲۰۱۸)، با اشاره به اینکه ارائه خدمات پرخطر گردشگری

مبنای گردشگران ماجراجو بر مبنای تئوری رفتاری معکوس قابل تبیین می باشد. بر اساس این تئوری افراد همیشه به دنبال بروز رفتارهای متضاد با رفتارهای دائمی و معمول می باشند. تجربه فعالیت های ماجراجویانه تجربه ای توأم با ترس و لذت، جرأت و تردید، احساسا شادمانی در مقابل احساسا یکنوختی می باشد که همگی در قالب هیجانات بیش از حد فرصت بروز پیدا می کنند (۲۲). لذا در این مقوله با توجه به اینکه پرداختن به ورزش های هوایی مستلزم دستیابی به ارتفاعات متوسط و به دور از برجستگی های طبیعی خطرناک می باشد، پیشنهاد می شود از طریق ایجاد تعامل سازنده با رسانه ها و همچنین ایجاد کانال های مجازی علاوه بر اینکه از تجارب افراد مجرب در ورزش های هوایی بهره برد، بتوان با معرفی سایت های پروازی امن و همچنین ارائه اطلاعاتی در خصوص شرایط اقلیمی مناسب با ورزش های هوایی تجربه پرهیجان و رضایتمندی را برای گردشگران ماجراجویی ورزش های هوایی فراهم نمود. همان طور که در تحقیقات مرتبط با گردشگری ماجراجویانه گزارش شده است (۳۴) خطرپذیری هسته اصلی فعالیت های ماجراجویانه را در برمی گیرد که از سه متبع عوامل محیطی، عوامل مربوط به تجهیزات و عوامل مرتبط با تخصص گردشگران نشأت می گیرد (۱۳). بنابراین مدیریت ریسک در قالب بروز رفتارهای خودحفاظتی به عنوان یک متغیر مداخله گر در میزان خشنودی گردشگران ورزش های هوایی مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج تحقیق نشان داد هر چند احساس لذت گردشگران ماجراجو زمانیکه رفتارهای خود-حفاظتی وجود دارد کمتر از اثر مستقیم آن می باشد، اما یافته قابل توجه در خصوص اثرات تعدیل گری رفتارهای خود حفاظتی به اثر گذاری مثبت آن در مقایسه با اثرگذاری منفی و مستقیم احساسا ترس بر خشنودی گردشگران که این یافته ها با نتایج تحقیقات وانگ و همکاران (۲۰۱۹)، یو^۱ (۲۰۱۸)، چنگ^۲ (۲۰۱۸)، چیان (۲۰۱۶)، ریتچی^۳ (۲۰۱۷) و پلانک (۲۰۱۶) همخوانی داشت (۷، ۸، ۲۷، ۲۸، ۳۴، ۳۷). مطابق با نتایج تحقیقات آنها که در خصوص خطرپذیری و اقدامات ایمن سازی گردشگران ماجراجو دریا، کوهستان (اسکی)، آب های خروشان و فعالیت های مرتبط با ارتفاع انجام داده بودند، مدیریت کارای ریسک از طریق پیش بینی تجهیزات ضروری جهت اقدام ضروری، مهارت ادراک موقعیت های خطرزا^۴ و تصمیم گیری اجرایی کارا می تواند با

6. Buckley

7. Non-Western adventure tourists Model

8. Cheng et al

1. Yu

2. Cheng

3. Ritchie

4. Risk perception

5. Bui

پتانسیل جذب گردشگران متعادل را با تهدید مواجه می‌کند، گزارش کردند که نقش هیجان در مشارکت گردشگران ماجراجو غیرقابل انکار می‌باشد. اما تجارب گردشگرانه باید در نهایت به احساس شادمانی و خشنودی گردشگران ختم شود به نحوی که افراد الگوهای رفتاری مجدد را تجربه کنند. لذا آموزش گردشگران در خصوص موقعیت‌های مخاطره‌زا و عکس‌العمل‌های پیشگیرانه استراتژی اثربخش در این زمینه می‌باشد (۷). که این گزارشات با نتایج پژوهش حاضر در متغیرهای لذت، رفتارهای خود حفاظتی و خشنودی از تجربه هم‌سو بود. پاولو و همکاران^۱ (۲۰۱۲)، اظهار داشتند با توجه به خطرپذیری بالای ورزش‌های هوایی، حضور در پاراگلایدرسواری به ویژگی‌های رفتاری ذاتی افراد ارتباط دارند. از این رو اجرای یک پرواز امن به بسته کاملی از رفتارهای حفاظتی و توانایی بروز عکس‌العمل درست نیاز دارد (۲۶)، که این یافته هم‌سو با یافته‌های تحقیق حاضر در سازه رفتارهای خود حفاظتی می‌باشد. در همین راستا بنا بر پیشنهادات جامعه کیفی پژوهش و همچنین ورزشکارانی که از سابقه مسابقات برون مرزی برخوردار بودند، ایجاد انجمن‌های تخصصی توسط فدراسیون ورزش‌های هوایی و همچنین انجمن‌های تفریحی از سوی فدراسیون ورزش‌های همگانی بتواند از طریق ایجاد تعامل سازنده با ورزشکاران مجرب و فعال در این زمینه آگاهی بخشی کارایی در خصوص مدیریت رفتار در مواقع بروز حادثه و نحوه بکارگیری اثربخش تجهیزات و امکانات را فراهم نمایند. تا جاییکه به اعتقاد کلت و راسل^۲ (۲۰۰۹) اولین مرحله اساسی ورود به گردشگری ورزشی ماجراجویانه آشنایی افراد با تجهیزات و امکانات و نحوه بکارگیری آن می‌باشد. از این رو با توجه به اینکه بازار کنونی فعالیت‌های ورزشی ماجرا جویانه بازتابی از ویژگی‌های خطرپذیری، آزادی عمل و بعضاً جرأت می‌باشد، رشد فعالیت‌های ماجراجویانه شامل دو پیش‌نیاز ذاتی تازگی و تهییج احساسات می‌باشد (۲۰) که این یافته‌ها با مولفه‌های لذت در پژوهش حاضر همخوانی داشت. لذا پیشنهاد می‌شود از طریق اتخاذ تدابیری در خصوص آموزش مطلوب و کافی قبل از اجرا، استفاده از تجهیزات و امکانات استاندارد در کنار مدیریت صحیح زیست محیطی و استفاده از قابلیت‌های اکوتوریسم، می‌توان فعالیت‌های ماجراجویانه گردشگری را به فعالیتی پرهیجان و امن مبدل کرد (۲۳).

از دیگر موضوعات مورد بررسی در تحقیقات پیشین بررسی نقش ویژگی‌های جمعیت‌شناختی گردشگران ماجراجو از قبیل

سطح درآمد، جنسیت، وضعیت تأهل، متغیرهای اجتماعی - اقتصادی و نحوه اقامت گردشگران می‌باشد. نتایج بررسی مولفه‌های مذکور در پژوهش حاضر حاکی از حضور بیشتر مردان در مقایسه با زنان و همچنین مشارکت بیشتر افراد متأهل به نسبت گردشگران مجرد بود. این یافته‌ها در متغیر جنسیت با تحقیقات یانگ^۳ (۲۰۱۷)، گیدنی (۲۰۰۴)، بیات (۱۳۹۷)، آنت و همکاران (۱۳۹۴) (۲۹) و خاکساری (۱۳۹۳) هم‌سو بود (۲۰۱۴، ۲۰۳۶). اما با نتایج تحقیق گیدنی (۲۰۰۴) و صفاری (۱۳۹۸) در متغیر سطح درآمد هم‌راستا نبود (۱۵، ۲۹). از دلایل احتمالی این همسویی می‌توان به درجه ریسک‌پذیری فعالیت‌های ماجراجویانه، برخورداری از توان فیزیکی مطلوب، تازگی این فعالیت‌ها و همچنین فرهنگ حاکم بر جامعه میزبان در خصوص مشارکت بانوان را نام برد. این در حالی است که بنا بر اظهارات چند تن از ورزشکاران با سابقه زن فعال در فعالیت‌های هوایی، حضور و مشارکت بانوان در پیست‌های پرواز کیش، یزد و شمیرانات بسیار بیشتر از سایت‌های پروازی مورد مطالعه در پژوهش حاضر بود. به اعتقاد آنها حمایت خانواده (پدر و مادر و همسر)، وجود سایت‌های پروازی کم‌خطر و همچنین دسترسی پذیری مقاصد گردشگری به همراه سطوح اقتصادی گردشگران عواملی تعیین‌کننده در میزان مشارکت بانوان می‌باشند. اما در متغیر رده سنی نیز یافته‌های پژوهش با یافته‌های در متغیر گروه سنی نیز با تحقیقات موناسترئو^۴ (۲۰۱۵) و هاردیمان^۵ (۲۰۱۱) در فعالیت‌های ماجراجویانه مرتبط با کوهستان و خاکساری (۱۳۹۳) در فعالیت‌های ماجراجویانه مرتبط با کویر هم‌راستا بود (۱۸، ۲۱، ۲۳). از دلایل احتمالی این همخوانی می‌توان نیاز به دستیابی تجربه مطلوب و همچنین برخورداری از ماهیت مشابه در تجربه فعالیت که به صورت گروهی انجام می‌شود، اشاره داشت. در این موضوع به فدراسیون ورزش‌های هوایی و ورزش‌های همگانی پیشنهاد می‌شود از طریق ایجاد انجمن‌های تخصصی، سازماندهی تورهای کم‌خطر و اختصاص راهنمایان مجرب، آموزش و بکارگیری مربیان زن فعال و حتی پیش‌بینی سایت‌های پروازی مصنوعی در اماکن مطمئن و رسیمت بخشی متمرکز به بخش ورزش رقابتی فعالیت‌های هوایی بانوان، علاوه بر اینکه از پیامدهای اقتصادی اشتغالزایی این حوزه بهره‌مند گردید، تجربه‌ای هیجان‌زا و رضایتمند را برای علاقمندان به این حوزه فراهم نمود.

اما ایدئولوژی ورزش‌های ماجراجویانه به عنوان ورزش‌های غربی و لوکس، چالشی غیرقابل انکار در جامعه مدرن امروزی

4. Monasterio

5. Hardiman

1. Paolo

2. Kellett & Russel

3. Yang

در راستای تحقیقات وانگ (۲۰۱۹)، یانگ (۲۰۱۷) فاولانت^۱ (۲۰۱۲)، یو (۲۰۱۸) بود (۱۱، ۳۴، ۳۶، ۳۷). درحقیقت از آنجایی که گردشگری ماجراجویانه حداقل باید در برگیرنده دو مولفه از سه مولفه تعامل با طبیعت، تعامل با فرهنگ و فعالیت بدنی باشد (۲۱، ۳۴)، با اندکی تأمل می‌توان به قابلیت‌های بالقوه توانمند رویدادهای ورزشی در این زمینه پی برد، چرا که رویدادهای ورزشی مولد توانمند همزمان هر سه شاخص مذکور می‌باشد (۱۴). به اعتقاد صفاری (۱۳۹۷) نیز مجموعه عوامل موثر بر رضایتمندی گردشگران ورزشی از قبیل ماجراجویی، نوآوری، اکتشاف، در کنار احساس شادی و حضور در طبیعت بکر از عوامل اصلی جذب‌کننده گردشگران می‌باشند (۲۹). در تحقیقی مشابه خاکسار و دهقانی (۱۳۹۳) در نتایج تحقیق خود گزارش کرد که مقاصد گردشگری با منابع طبیعی کمیاب و غیرعادی که به خوبی مدیریت شده‌اند و مورد بهره‌برداری قرار نگرفته‌اند تحسین و اشتیاق بالای گردشگران ماجراجو و بازار رقابتی را برمی‌انگیزد (۲۱)، که این گزارشات همسو با مولفه موقعیت (مکان) در پژوهش حاضر بود.

Reference

1. Anet. Z, Razavi, MH, Jamshidi, O. Relation Five dimensions of personality and risk-taking Participants participating in the twenty-second Fajr international Athletics Indoor tournament. *Organizational Behavior Management in Sport Studies*. 2015; 2 (7): 19-29. [Persian].
2. Bai Salami, Ebrahim; Heydar, Gholam & Gholami, Mona. Desert Ecotourism Policy in Iran and the United Arab Emirates, *Tourism and Development*, 2012; 1(1), PP: 51-67. [Persian].
3. Bayat, Naser; Badri, Seyed Ali. Segmenting tourism in rural area by emphasizing on motivational factors: Case study of Kolan river catchment area. *Researches in Geographical Sciences*. 2018; 18 (49) :167-186. [Persian].
4. Borkenau, P, Ostendorf. A. NEO-Fun-faktoren inventor (Nach costa und McCare).Göttingen, Toronto, Seattle: Hogrefe. 1993.
5. Buckley, R., McDonald, K., Duan, L., Sun, L., & Chen, L. X. Chinese model for mass adventure tourism. *Tourism Management*. 2014; V 44: 5–13. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2014.01.021>.
6. Bui. AB, Kiatkawsin. B. Examining Vietnamese Hard-Adventure Tourists' Visit Intention Using an Extended Model of Goal-Directed Behavior. *Journal of Sustainability tourism*, 2020;N 12: 1747; doi:10.3390/su12051747.
7. Cheng, M., Edwards, D., Darcy, S., & Redfern, K. A tri-method approach to a review of adventure tourism literature: Bibliometric analysis, content analysis, and a quantitative systematic literature review. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 2018; 42(6): 997–1020. <https://doi.org/10.1177/1096348016640588>.
8. Chien, P. M., Sharifpour, M., Ritchie, B. W., & Watson, B. Travelers' health risk perceptions and protective behavior: A psychological approach. *Journal of Travel Research*, 2016; 56(6): 1–16. <https://doi.org/10.1177/0047287516665479>.
9. Davari, Ali; Rezazade, Arash. *Structural Equation Modeling with PLS Software*, Tehran, Jahad Daneshgahi publication. 2016, P 48. [Persian].

می‌باشد که از سوی برخی از نمونه‌های کیفی پژوهش نیز اشاره و حتی مورد تأیید قرار گرفت. از این رو با توجه به ایدئولوژی ایرانی – اسلامی که همواره در نقطه مقابل نظام سرمایه‌داری غربی بوده است، مسوولان و نهادهای متولی این گروه از فعالیت‌های ورزشی و بویژه فدراسیون ورزش‌های هوایی و وزارت ورزش و جوانان باید توجه و پژوهش‌های بیشتری را در حوزه ورزش‌های ماجراجویانه انجام دهند. البته قابل ذکر است با توجه به اینکه این گروه از فعالیت‌ها عمدتاً در مقاصد گردشگری طبیعی و بکر انجام می‌شود، بهتر است با مد نظر قرار دادن ملاحظات زیست محیطی، تهدیدهای ناشی از کاهش مشارکت گردشگران ماجراجو دوستدار محیط زیست را به حداقل رساند (۲۳).

اما در نهایت خشنودی و رضایت گردشگران ماجراجو بر اساس سه مولفه رضایت از مکان، رضایت از اجرا و رضایت از هیجان بررسی گردید. نتایج تحقیق حاکی از تأثیر معنادار ابعاد سه‌گانه رضایت از موقعیت، رضایت از اجرا و رضایت از هیجان بر خشنودی ورزشکاران ورزش‌های هوایی بود که این یافته‌ها

10. Esmaeli, Arezo & Barghi, Hamid. A Study of Sample Areas of Tourism to Development Adventurous Tourism ". Iran's First National Conference on Tourism and Nature Tourism, 2012; N 7: 137-152 . [Persian].
11. Faullant. R, Matzler. K, Mooradian. TA. Personality, basic emotions, and satisfaction: Primary emotions in the mountaineering experience. *Tourism Management*. 2011; V 32: 1423-1430.
12. Fennell, D. A. Towards a model of travel fear. *Annals of Tourism Research*. 2017; V 66, 140–150. <https://doi.org/10.1016/j.annals.2017.07.015>.
13. Ghadiri, Masoum & Vosoughi, Leila. Adventure Tourism. *Tourism Studies*. 2005; 3 (8), PP: 41-53. [Persian].
14. Ghezelsefloo, Hamid Reza; Razavi Mohammad Hosein; Kalateh seifari, Masomeh; Esfahani, Noshin. Designing model of traditional and local sport tourist's behavioral future intention, based on ecotourism's capabilities. *Sport Management and Development*, 2018; 7 (1); pp: 87-112. [Persian].
15. Gidney, T. Understanding female skydivers: A phenomenological qualitative study based on early life experiences. Doctoral Thesis, University of Chicago. The Chicago School of Professional Psychology. 2014.
16. Habibi, Arash; Adanvar, Maryam. Structural Equation Modeling and Factor Analysis (Lisrel Software Applied Training). Jahad Daneshgahi Publications, first edition. 2017; P: 46. [Persian].
17. Hajinejad, Ali; Paydar, Abouzar; Baqeri, Fateme & Abdi, Naser. Assessment the Effect of Halal tourism in Iran's tourism by using method of weighted sum model. *Quarterly Journal of the Macro and Strategic Policies*. 2016; 4 (15); pp: 27-46. [Persian].
18. Hardiman. N, Burgin. S. Canyoning adventure recreation in the Blue Mountains World Heritage Area (Australia): The canoers and canyoning trends over the last decade. *Tourism Management*. 2011; N 32: 1324-1331.
19. Hossein Abadi. MT, Tayebi Sani. SM, Fahiminejad. A. Carrying capacity of the sports and recreational of the natural areas in line with sustainable planning (Case study: the mountainous of Darakeh). 2019; V8, Issue 4, N 21: 82-98. [Persian].
20. Kellett, P. & Russell, R.. A comparison between mainstream and action sports industries in Australia: A case study of the skateboarding cluster, *Sport Management Review*. 2009; 12, P66–78.
21. Khaksari, ali & Dehghan, Masoumeh. Potential of Adventure Tourism in Iran' deserts Using S.W.O.T. Analysis Model. *Tourism Management Studies*, 2014; 27 (9): 1-22. [Persian].
22. Mackenzie. SH, Kerr. JH. Stress and emotions at work: An adventure tourism guide's experiences. *Tourism Management*. 2013; N 36: 3-14.
23. Majidi C, Moharam Zadeh M. Strategy of adventure sports development in Sanandaj city by SWOT analysis. *JRSM*. 2017; 6 (12) :27-44. [Persian].
24. Monasterio. E, Franzcpf. M, Alamri. YA, Mei-Dan. O. Personality Characteristics in a Population of Mountain Climbers. *Wilderness & Environmental Medicine Journal*. 2014; V 16, 31-46.
25. Nikbeen. M, ZarghamBorougeni. H, Salehi. SA. Modeling the consequences of sustainable development of cultural tourism: a mixed method. *Tourism and Development Journal*. 2020; V9, Issue1, N 22: 214-234. [Persian].
26. Paolo. F, Gaudio. RM, Carlo. O. A Fatal case of anaphylactic shock during Paragliding. *Journal of American Academy of Forensic Sciences*. 2012; V 36. Pp: 67-79. doi: 10.1111/j.1556-4029.2012.02187.x.
27. Plank. A. The hidden risk in user-generated content: An investigation of ski tourers' revealed risk-taking behavior on an online outdoor sports platform. *Tourism Management*. 2016; 55 (2016): 289-296.
28. Ritchie, B. W., Chien, P. M., & Sharifpour, M. Segmentation by travel related risks: An integrated approach. *Journal of Travel and & Tourism Marketing*, 2017; 34 (2): 274-289. <https://doi.org/10.1080/10548408.2016.1156616>.
29. Safari. M, Moradi. E. Determining the Causal Relationship pull and push motivations on sports tourists behavior: Mediating role of satisfaction. *Organizational Behavior Management in Sport Studies*. 2018; 5, No.1 (17), 11-24. [Persian].
30. Safari. M, Moradi. E. Examining the moderate role of gender in the relationship between motivations and enduring involvement of tourism in adventure sports tourism, *Sport Management Studies*, 2018; In press. DOI.10.22089/smrj.2018.5021.1979. [Persian].

31. Vujadinovic, S., Sabic, D., Joksimovic, M., Golic, R., Gajic, M. Zivkovik, L., Milincic, M. Possibility for mountain-based adventure tourism: the case of Serbia. *Bulletin of Geography. Socio-economic Series*. 2013; (19). 99–111.
32. Vujkovic. V. Innovative Adventure Activities – Model of Typological Classification in the Case of Montenegro. *Mediterranean International Conference on Social Sciences by UDG*. 2017; Pp 149-158.
33. Walters, G., & Li, S. The role and influence of emotions on tourist behavior. In S. K. 2017.
34. Wang, J, Liu. B, Brent W. Ritchiea, Dong-Zi. P. Risk reduction and adventure tourism safety: An extension of the risk perception attitude framework (RPAF). *Tourism Management*. 2019; V 74, Pp: 247-257.
35. World Tourism Organization (2014). *AM Reports, Volume 9, Global Report on Adventure Tourism*, UNWTO, Madrid.
36. Yang, E. C. L., Khoo-Lattimore, C., & Arcodia, C. A systematic literature review of risk and gender research in tourism. *Tourism Management*, 2017; 58, 89–100. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2016.10.011>.
37. Yu, X., & Wang, J. Tourist safety information: Channel integration and content design - the case of safety in Qiantang river tidal-bore watching. *Tourism Forum*, 2018; 11(3): 42–57

